

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМР факультету урбаністики та просторового планування

Алірза МАМЕДОВ

червня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВК1 «ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
081	Право
	Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування

Мова викладання: українська

Розробники:

Хлапонін Д.Ю., к.держ.упр.

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

Протокол № 2 від 28 червня 2024

Завідувач кафедри

(підпис)

Євген ПЕРЕГУДА

Схвалено гарантом освітньої програми «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»

Гарант ОП

(підпис)

Наталія СЕРДЮК

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності

Протокол № 5 від 14 червня 2024

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма здобуття ВО										Форма контролю	Семестр	Погодження заступником декана факультету	
		денна													
		Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Аудиторних			Самостійна робота	КП	КР	РГР	Конт.роб				
Разом	лекції			лаборатор	практичні										
081	Право (Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування)	3	90	30	14		16	60				1	3	II	

Шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма здобуття ВО										Форма контролю	Семестр	Погодження заступником декана факультету	
		заочна													
		Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Аудиторних			Самостійна робота	КП	КР	РГР	Конт.роб				
Разом	лекції			лаборатор	практичні										
OK2	Право (Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування)	3	90	18	6		12	72				1	3	II	

Анотація. Мета та завдання освітньої компоненти

“Правові засади запобігання корупції” є в певній частині теоретичною дисципліною, яка містить наукове тлумачення понять “корупція”, “корупційне правопорушення”, “правопорушення, пов’язане з корупцією”, «близькі особи» та «члени сім’ї», «неправомірна вигода» та її види та інших понять. Ці тлумачення враховують результати наукових досліджень фахівців з питань запобігання та протидії корупції розвинутих країн світу та багатьох міжнародних організацій. Одночасно дана дисципліна відноситься до дисциплін, які мають практичну спрямованість. Вона ґрунтується на спеціальних законах, які закріплюють повноваження Кабінету Міністрів України, Національного агентства з питань запобігання корупції, обов’язки Національного антикорупційного бюро України, завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, завдання та повноваження Вищого антикорупційного суду та інших спеціально уповноважених суб’єктів в сфері запобігання та протидії корупції.

Вивчення дисципліни надає можливості сформуванню у здобувачів вищої освіти знання та розуміння обмежень щодо використання службових повноважень чи свого становища державним службовцем та обмежень щодо одержання подарунків, обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та інших обмежень.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню вмінь визначати наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів у осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та вживати заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів.

Метою вивчення дисципліни “Правові засади запобігання корупції” студентами магістратури є засвоєння ними теоретичних засад запобігання корупції та формування у здобувачів вищої освіти компетентностей в сфері антикорупційного законодавства України.

Основним *завданням* вивчення дисципліни “Правові засади запобігання корупції” студентами магістратури є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти знань про систему суб’єктів із загальними повноваженнями та повноваження центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом в сфері запобігання корупції;
- формування у здобувачів вищої освіти знань та розуміння обмежень щодо використання службових повноважень чи свого становища державним службовцем та обмежень щодо одержання подарунків;
- формування вмінь визначати наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів у осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та вживати заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів;
- засвоєння знань про порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- перелік суб’єктів декларування відповідно до законодавства;
- володіти понятійно-категоріальним апаратом антикорупційного законодавства;
- зміст типової Антикорупційної програми органу державної влади та органу місцевого самоврядування
- підстави внесення приписів та затвердження висновків Національним агентством з питань запобігання корупції про порушення вимог антикорупційного законодавства;

- інституційні засади запобігання корупції в Україні;
- обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища державним службовцем та обмеження щодо одержання подарунків;
- заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів;
- порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- визначати до повноважень якого органу належить прийняття конкретних рішень, вжиття процесуальних заходів, внесення приписів або затвердження висновків в сфері запобігання корупції;
- розробляти зміст типової Антикорупційної програми органу державної влади та органу місцевого самоврядування;
- аналізувати нормативно-правові акти на предмет виявлення норм, що сприяють вчиненню корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- визначати наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів у осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та заходи щодо його врегулювання;
- орієнтуватись в законодавчо закріпленому змісті декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та вимогах щодо їх заповнення.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Пререквізити: (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): на базі бакалаврського рівня вищої освіти, “Актуальні проблеми конституційного та адміністративного процесу”, “Корпоративне право”.

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.
Загальні компетентності	
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Фахові (спеціальні) компетентності	
СК7.	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК11.	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12.	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК16.	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН 3.	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН 5.	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН 6.	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН 20.	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Зміст курсу

МОДУЛЬ 1. Теоретико-правові засади антикорупційної політики

ТЕМА 1. Засади та принципи антикорупційної політики України.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття і види корупції.
2. Формування та реалізація антикорупційної політики в Україні.
3. Термінологія антикорупційного законодавства України.
4. Принципи антикорупційної політики.
5. Формування належного рівня антикорупційної культури управління.

Література

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. (із змін.)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Ваїте, 2018. – 472 с.

Поняття корупції. <https://prosvita.nazk.gov.ua/encyclopedia/ponyattya-koruptsiyi>

Види корупції. <https://prosvita.nazk.gov.ua/encyclopedia/vydy-koruptsiyi>

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненко А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

ТЕМА 2. Нормативно-правове регулювання з питань запобігання та протидії корупції.

(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Система нормативно-правових актів, які регулюють питання запобігання та протидії корупції.
2. Конституції України як особливе джерело із запобігання та протидії корупції.
3. Міжнародні нормативно правові акти щодо регулювання питань запобігання та протидії корупції
  - а. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції, підписана 31.10.2003 р.
  - б. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) від 27.01.1999 р. та Додатковий протокол до неї від 15.05.2003 р.
  - в. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією від 04.11.1999 р.
4. Національні нормативно правові акти щодо регулювання питань запобігання та протидії корупції
  - г. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII.
  - д. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8074-10.
  - е. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III.
  - ж. Основні Закони України в сфері запобігання та протидії корупції
  - з. Укази Президента України з питань запобігання та протидії корупції
  - и. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України

Література

- Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції, дата підписання 31.10.2003, ратифікована Україною 18.10.2006 р., дата набрання чинності для України 01.01.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#top
- Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Закон України від 18 жовтня 2006 року. № 251-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/251-16#Text>
- Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) Ради Європи, підписана 27.01.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text
- Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18 жовтня 2006 року № 252-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text>
- Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191) Ради Європи від 15.05.2003 р. Дата ратифікації Україною: 18.10.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_172#Text
- Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією. Рада Європи. Дата підписання: 04.11.1999 р. Дата набуття чинності: 01.01.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text
- Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2476-15#Text>
- Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
- Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8074-10 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
- Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
- Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України: Закон України від 13 травня 2014 р. № 1261-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1261-18#Text>
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1701-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-18#Text>
- Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
- Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
- Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
- Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
- Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1682-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>
- Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10 листопада 2015 р. № 772-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>

Про утворення Національного антикорупційного бюро України: Указ Президента України від 16 квітня 2015 р. № 217/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217/2015#Text>

Про Національну раду з питань антикорупційної політики: Указ Президента України від 14 жовтня 2014 р. № 808/2014 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808/2014#Text>

Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>

Порядок проведення службового розслідування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 950 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2000-%D0%BF#Text>

Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про запобігання корупції": постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 301 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2015-%D0%BF#Text>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2015-%D0%BF#Text>

Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 р. № 295 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2014-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 171 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-%D0%BF#Text>

Деякі питання відбору кандидатів на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 170 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170-2015-%D0%BF#Text>

Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>

Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 104 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104-2016-%D0%BF#Text>

Про затвердження плану першочергових заходів з подолання корупції: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 647-р (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647-2014-%D1%80#Text>

Про затвердження плану проведення перевірок відповідно до Закону України "Про очищення влади": Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 1025-р (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1025-2014-%D1%80#Text>

Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції: Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.05.2021. № 277/21 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0914-21#Text>

МОДУЛЬ 2. Антикорупційна діяльність в Україні

ТЕМА 3. Організаційно-правові механізми запобігання корупції в Україні

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Правовідносини у сфері антикорупційної діяльності.
2. Склад правовідносин (суб'єкт, предмет, об'єкт, фактичні обставини).
3. Порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
4. Запобігання корупції, посилення ефективності управління фінансовими та матеріальними ресурсами органів публічного управління, розвиток та підтримка системи внутрішнього аудиту органів публічного управління.

Література

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. (із змін.).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. (із змін.).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII (із змін.).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1682-VII (із змін.).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>

Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII (із змін.).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10 листопада 2015 р. № 772-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>

Про утворення Національного антикорупційного бюро України: Указ Президента України від 16 квітня 2015 р. № 217/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217/2015#Text>

Про Національну раду з питань антикорупційної політики: Указ Президента України від 14 жовтня 2014 р. № 808/2014 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808/2014#Text>

Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: Наказ від 05.03.2020. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text>

Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018. № 2447-VIII. (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненко А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

ТЕМА 4. Суб'єкти правовідносин у сфері запобігання корупції в Україні та їх правовий статус

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Верховна Рада України
2. Кабінет Міністрів України
3. Міністерство юстиції України
4. Національне агентство з питань запобігання корупції
5. Національне антикорупційне бюро України
6. Спеціалізована антикорупційна прокуратура
7. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
8. Національна поліція
9. Державне бюро розслідувань
10. Служба безпеки України
11. Органи прокуратури
12. Вищий антикорупційний суд
13. Загальні суди (місцеві, апеляційні, Верховний Суд)
14. Фізичні особи-викривачі як суб'єкти правовідносин у сфері запобігання корупції в Україні
15. Юридичні особи та їх правовий статус
16. Громадські об'єднання та їх правовий статус

Література

Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року: (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненко А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Ваїте, 2018. – 472 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

ТЕМА 5. Відповідальність у сфері запобігання та протидії корупції

(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Оцінювання корупційних ризиків.

2. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища та обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

3. Потенційний і реальний конфлікт інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та заходи щодо їх врегулювання.

4. Кримінальна відповідальність у сфері запобігання та протидії корупції

5. Адміністративна відповідальність у сфері запобігання та протидії корупції

6. Цивільно-правова відповідальність у сфері запобігання та протидії корупції

7. Дисциплінарна відповідальність у сфері запобігання та протидії корупції

Література

Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками: Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021. № 830/21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0219-22#Text>

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Ваїте, 2018. – 472 с.

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Близькі особи та корупційні правопорушення: проблемні питання в контексті антикорупційного законодавства України.
2. Значення правильного тлумачення понять “близькі особи” та “члени сім’ї” з метою застосування відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.
3. Особливості застосування різних видів відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.
4. Потенційний конфлікт інтересів та реальний конфлікт інтересів: обставини виникнення та шляхи врегулювання.
5. Проблемні аспекти застосування відповідальності за вчинення правопорушень, пов’язаних з корупцією.
6. Проблемні питання використання викривачем внутрішніх та зовнішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції та антикорупційні органи інших країн: порівняльний аналіз компетенції та досвід.
8. Специфіка та роль взаємовідносин Національного агентства з питань запобігання корупції із державними органами, політичними партіями, громадськими об’єднаннями.
9. Проблемні питання забезпечення гарантій незалежності Національного агентства з питань запобігання корупції.
10. Проблемні питання проведення конкурсного відбору на посаду Голови Національного агентства з питань запобігання корупції та законодавчого врегулювання його повноважень.
11. Роль та значення підготовки та виконання антикорупційних програм як виду заходів щодо усунення корупційних ризиків в діяльності державних органів.
12. Проблемні питання державного контролю за дотриманням законодавчих обмежень щодо фінансування політичних партій як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
13. Роль державного контролю за цільовим використанням політичними партіями виділених з державного бюджету коштів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
14. Практичне значення ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
15. Практичне значення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в сфері запобігання корупції.
16. Проблемні питання ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
17. Механізми врегулювання зовнішніх та внутрішніх корупційних ризиків в діяльності органів публічної влади України.
18. Роль та значення підготовки та опублікування щорічного звіту Національного агентства з питань запобігання корупції.
19. Практичне значення розробки Національним агентством з питань запобігання корупції та реалізація Антикорупційної стратегії держави.

20. Проблемні питання прийняття та виконання органом державної влади Антикорупційної програми.
21. Практичне значення підготовки та оприлюднення Національним агентством з питань запобігання корупції національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики.
22. Особливості здійснення повноважень Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції.
23. Роль та значення проведення зовнішньої незалежної оцінки ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.
24. Повноваження підрозділу внутрішнього контролю та підрозділу з питань запобігання корупції як структурних підрозділів Національного агентства з питань запобігання корупції: аналіз і проблемні питання.
25. Особливості реалізації прав громадських об'єднань, їх членів або уповноважених представників, а також окремих громадян в діяльності щодо запобігання корупції.
26. Особливості процесу оцінки корупційних ризиків та підготовки звіту із оцінки корупційних ризиків на прикладі конкретного органу влади.
27. Повноваження Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями: аналіз і проблемні питання.
28. Статус та обов'язки Національного антикорупційного бюро України і завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: аналіз і проблемні питання.
29. Проблемні аспекти здійснення функцій та повноважень Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
30. Проблемні питання (колізії) у співвідношенні понять "корупційне правопорушення" та "корупційний злочин" в законодавстві України.
31. Проблемні аспекти застосування специфічних правових наслідків корупційного правопорушення згідно із Кримінальним кодексом України.
32. Значення визначення змісту поняття «неправомірна вигода» для правильного розуміння понять «корупція» і «корупційне правопорушення».

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	20	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм

		добросовісності)
	15	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм добросовісності)
задовільно	12	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм добросовісності)

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

У пп. 8 п. 3.3. Положення Про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затвердженого Вченою радою КНУБА (протокол №9 від 26.06.2023 р.) визначено вимоги до самостійної роботи здобувача, а саме: Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння освітнього матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

До самостійної роботи здобувача належить: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка до підсумкового контролю, науково-дослідна робота. Враховуючи тижневе навчальне навантаження здобувачів відповідно до навчального курсу, щотижнева самостійна робота має бути в межах 16–30 годин.

Для забезпечення збалансованості самостійної роботи здобувача з матеріалом освітнього компоненту “Правові засади запобігання корупції”, мінімальна кількість годин самостійної роботи розраховується виходячи з наступних норм часу:

Вид роботи	Кількість годин за нормами часу	Кількість годин за навчальним планом	Норми часу
опрацювання матеріалу лекцій	0,5 год на 2 год лекції	14	3,5
підготовка до практичного заняття	0,5 год на 2 год практичного заняття	16	4
опрацювання окремих тем робочої програми, які не викладаються на лекціях	визначається обсягом тем, винесених на самостійне опрацювання	-	-
підготовка контрольної роботи, реферату	6 год	1	6
підготовка до модульної контрольної роботи	2 год	1	2
підготовка до заліку	6 год	1	6

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці КНУБА, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); презентації результатів виконання завдань та досліджень; та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни

Поточне оцінювання та самостійна робота				Сума
Модуль 1	Модуль 2	Контрольна робота	Підсумковий залік	
20	30	20	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати

визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Порівняльна характеристика понять “корупція”, “корупційне правопорушення”, “правопорушення, пов’язане з корупцією”.
2. Співвідношення понять “члени сім’ї” та “близькі особи”.
3. Назвіть три основних форми корупції та їх ознаки.
4. Характеристика понять “неправомірна вигода”, “подарунок” та “приватний інтерес” та їх співвідношення.
5. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як перегляд обсягу службових повноважень?
6. Суб’єкти, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції”.
7. Порядок призначення керівного складу та інших працівників Національного агентства з питань запобігання корупції та їх правовий статус.
8. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
9. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
10. Порядок внесення Національним агентством приписів та затвердження висновків у випадках порушень антикорупційного законодавства.
11. Що мається на увазі під поняттям “нематеріальні активи” у визначенні поняття “неправомірна вигода” ?
12. Що можна вважати перевагами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
13. Що можна вважати пільгами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
14. Що можна вважати послугами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
15. Співвідношення понять “потенційний конфлікт інтересів” та “реальний конфлікт інтересів”.
16. Чи може викривач повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень журналістів, громадські об’єднання, професійні спілки?
17. Чи може викривач повідомляти (у тому числі анонімно) інформацію про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень Службі безпеки України?
18. Чи може приватний інтерес особи бути зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з юридичними особами?
19. Чи може юридична особа повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, тобто бути викривачем?
20. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті?
21. Обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
22. Порядок скасування нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог Закону “Про запобігання корупції”.

23. Назвіть виключення із загального правила щодо дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб у разі надходження пропозиції щодо подарунка.

24. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

25. Порядок дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування щодо врегулювання конфлікту інтересів.

26. Заходи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

27. Заходи самостійного врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

28. Порядок врегулювання конфлікту інтересів особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка входить до складу колегіального органу.

29. До якого числа та в якій формі має подаватись декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?

30. Впродовж якого строку та скільки разів суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію?

31. За яких умов до декларації включаються відомості щодо подарунка?

32. В якому випадку не підлягають декларуванню наявні грошові активи (у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам) та активи у дорогоцінних (банківських) металах?

33. За якої умови підлягають декларуванню фінансові зобов'язання суб'єкта декларування або членів його сім'ї, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів у рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредитом), залишок позики (кредиту) станом на кінець звітного періоду, зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення?

34. За яких умов в декларації зазначаються відомості про видатки, а також будь-які інші правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання?

35. Чи зазначаються в декларації відомості про роботу за сумісництвом?

36. Повноваження Президента України та Верховної Ради України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями.

37. Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єкта із загальними повноваженнями.

38. Обов'язки Національного антикорупційного бюро України.

39. Функції та повноваження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

40. Завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

41. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як здійснення повноважень під зовнішнім контролем?

42. Порядок передачі особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, належних їм корпоративних прав іншим суб'єктам підприємницької діяльності або компаніям.

Методичне забезпечення дисципліни Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

Запобігання корупції: підручник / за загальною редакцією Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2019.

Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

Навчальні посібники:

Основні засади запобігання корупції / М. В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. – 176 с.

Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. К.: Ваіте, 2017. – 146 с.

Запобігання та протидія корупції : навч. посіб. / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко. О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 3-е вид., доп. і перероб. – К. : НАДУ, – 2012. – 529 с.

Методичні роботи:

Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керівник авт. кол. доц. І.О. Ревак. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 220 с.

Василевська Т. Е. Етика державного службовця як засіб запобігання та протидії корупції: навч.-метод. матеріали / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов. – К.: НАДУ, 2011. – 72 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Ваіте, 2018. – 472 с.

Монографії:

Публічне управління: теорія та методологія : монографія / М.А. Міненко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 404 с.

Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії: монографія /

І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. – Суми: Сумський державний університет, 2016. – 113 с.

Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / автор. кол. ; В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін. ; за ред. проф. Ю.В. Ковбасюка і проф. В. Л. Федоренка. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 524 с.

Нормативно-правові акти:

Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції, дата підписання 31.10.2003, ратифікована Україною 18.10.2006 р., дата набрання чинності для України 01.01.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#top

Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Закон України від 18 жовтня 2006 року. № 251-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/251-16#Text>

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) Ради Європи, підписана 27.01.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text

Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18 жовтня 2006 року № 252-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text>

Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191) Ради Європи від 15.05.2003 р. Дата ратифікації Україною: 18.10.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_172#Text

Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією. Рада Європи. Дата підписання: 04.11.1999 р. Дата набуття чинності: 01.01.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text

Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2476-15#Text>

Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8074-10 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України: Закон України від 13 травня 2014 р. № 1261-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1261-18#Text>

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1701-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-18#Text>

Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1682-VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>

Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10 листопада 2015 р. № 772-VIII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>

Про утворення Національного антикорупційного бюро України: Указ Президента України від 16 квітня 2015 р. № 217/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217/2015#Text>

Про Національну раду з питань антикорупційної політики: Указ Президента України від 14 жовтня 2014 р. № 808/2014 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808/2014#Text>

Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>

Порядок проведення службового розслідування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 950 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2000-%D0%BF#Text>

Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про запобігання корупції": постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 301 (із змін.). URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2015-%D0%BF#Text>

Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 р. № 295 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2014-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 171 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-%D0%BF#Text>

Деякі питання відбору кандидатів на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 170 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170-2015-%D0%BF#Text>

Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>

Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 104 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104-2016-%D0%BF#Text>

Про затвердження плану першочергових заходів з подолання корупції: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 647-р (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647-2014-%D1%80#Text>

Про затвердження плану проведення перевірок відповідно до Закону України "Про очищення влади": Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 1025-р (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1025-2014-%D1%80#Text>

Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції: Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.05.2021. № 277/21 (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0914-21#Text>

Інформаційні ресурси:

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Основи антикорупційного законодавства України». URL: [http:// https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131](http://https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131)

(дата звернення: 28.06.2023).

Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 28.06.2023).

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 28.06.2023).

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 28.06.2023).

Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/> (дата звернення: 28.06.2023).

Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: niss.gov.ua. (дата звернення: 28.06.2023).

Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. URL: idpnan.org.ua (дата звернення: 28.06.2023).

Звіт Вищого антикорупційного суду про розгляд справ і матеріалів кримінального провадження за перше півріччя 2023 року. URL: https://court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/hcac/statistics/reports/1-K_10-07-2023.pdf (дата звернення: 28.06.2023).